

1925'ten Günümüze Yasin Çakır Un Sanayi

Türkiye'nin en köklü işletmelerinden biri olan Yasin Çakır Un Sanayi Anonim Şirketi'nin Genel Müdürü Selim Ögütür, fabrikanın 1925 yılından günümüze yolculuğunu ve ticaretin altın kurallarını anlattı.

◆ Yasin Çakır Un Sanayi Anonim Şirketi'nin kuruluş hikayesinden bahsedebilir misiniz?

1923 yılında Mehmet Ali Yasin İstanbul Pendik'ten Eskişehir'e gelmiş, Süleyman Çakır ile ortaklık tesis ederek, 1925 yılında Eskişehir'de ilk un fabrikasını kurmuşlardır. Yasin Çakır ismi, Süleyman Çakır ve Mehmet Ali Yasin ailelerinin soyadlarının birleşmesinden gelmiştir. Her iki ailenin de akrabalık bağları var. Mesela Süleyman Çakır ile Mehmet Ali Yasin bacadır. Eskişehir'in tanınmış toptancılarından biri olan Hacı Hüseyin'in oğludur Süleyman Çakır. Mehmet Ali Yasin de onun muhasebe ve katiplik işlerini yapmaktadır. İkisi de aynı evin kızlarıyla evlenip, Yasin Çakır Un Fabrikası'nı kurmuşlardır.

Aşağı yukarı 1952 yılına kadar ortaklı adı şirket olarak devam etmiş, 1952'den 1960 yılına kadar kolektif şirket olarak faaliyetlerini yürütmüş, 1960 yılında Prof. Dr. Orhan Oğuz'un tavsiyesiyle kurumsallaşarak anonim şirket olmuştur. Şirketimiz 1960 yılından itibaren Yasin Çakır Un Sanayi Anonim Şirketi olarak ticareti faaliyetlerine devam etmektedir.

1925 yılında Eskişehir'de Yasin Çakır, Gülmülcine ve Gamgam un fabrikaları arka arkaya açılmıştır. Bu fabrikaların üçü de Porsuk Nehri kenarında kurulmuş. Çünkü buğdayın yıkadıktan sonra, yıkama suyunun tahliye edilmesi lazım. Aslında deşarj edilen su da kirli su değil. Hatta o tahliye edilen suda buğday kırıkları da olurdu, bu nedenle suyun etrafında çokça balık olurdu. Gayet iyi hatırlıyorum biz o dönem balık bile tutardık Porsuk'un kenarında.

Senelerin tecrübesiyle az işçi gücüyle çok daha verimli üretim yapabilecek bir fabrika yaptık. Günde 375 tonluk üretim kapasitesi olan bir hacme ulaştık. Silolarımızda da 25 bin ton buğday depolama kapasitemiz var.

◆ İlk fabrika 1942'de yangında yok olmuş

1925 yılında kurulan fabrikamız 1942'de çıkan yangın nedeniyle tamamen yok olmuş. Hatta fotoğrafına bakınca o taş binayı ve Eskişehir'in o dönemdeki yeşilliğini görmeniz mümkün. Daha sonrasında sıcak sular bölgesinde yer alan fabrika yeniden inşa edilmiş. İkinci cihan harbinin hemen akabinde Mehmet Ali Yasin, yeni makineler almak üzere Almanya'ya gidiyor. Tabi lisan da bilmediği için, o dönemde Almanya'da tahsil gören torununun da yardımı ile birlikte yeni makineler alıyor. İlk havalı sistem diye tabir ettiğimiz pnomatik makinelerle donatılmış olarak faaliyete devam ediyor.

Sonrasında sıcak sular bölgesi iyice şehir içinde kalınca, bugünkü İsmet İnönü 2 Caddesi olan o zaman fabrikalar bölgesindeki fabrikayı 1974 yılında boş bina olarak aldık. O binayı tamamen yeni makinelerle donattıktan sonra 1978 senesinde faaliyete geçirdik.

1970'lerde Trakya civarında buğday eki-

mi bile yoktu, sonradan ekilmeye başlandı. Konya'dan aldığımız buğdayları Türkiye'nin birçok yerinde satardık. Bir günde 60 vagon buğday sattığımız bile olurdu. O dönemlerde Türkiye'de çok un fabrikası da yoktu. Biz de Türkiye'nin her yanına demiryolu ile un yollardık.

Yine zaman içinde fabrikalar bölgesindeki tesisimiz de şehir içinde kaldığı için Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde 1990 yılında bir arsa aldık. OSB'deki fabrika da 2002 yılında faaliyete geçti. Senelerin tecrübesiyle az işçi gücüyle çok daha verimli üretim yapabilecek bir fabrika yaptık. Günde 375 tonluk üretim kapasitesi olan bir hacme ulaştık. Silolarımızda da 25 bin ton buğday depolama kapasitemiz var.

◆ **Uzun yıllardır şirket yönetiyorsunuz, sizce ticarete başarılı olabilmek için bir tüccarın, sanayicinin yapması gerekenler nelerdir?**

Arkadaşlarımın para kazanmasından çok mutlu olan birisiyim ben. Verdiğim tavsiyelerle eğer arkadaşlarım para kazanabiliyorsa onlar kadar mutlu olurum. Ticarete en önemli kurallardan birisi de verdiğin sözlerin tutulmasıdır. Ticari hayatım içinde bir iki gecede çok fiyat artışları olmuştur. Eğer daha önce size beş liradan söz vermişsem, ne olursa olsun size o malı o fiyattan veririm. Verdiğim sözleri hep tutmuşumdur. Eğer yazılı olarak bir teminatınız, sözleşmeniz olmasa bile verdiğiniz sözü tutmanız gerekir. Çok zarar ettiğimiz dönemlerde oldu ama verdiğimiz sözü yerine getirmeye devam ettik. Ben hep buna inandım. O şekilde hareket ettim. Ben çünkü büyüklerimden öyle gördüm. Benim bu konuda hocam Rifat Çıkkılıoğlu'dur. Başarının sırrı sizinle aynı iş kolunda olan insanları rakip olarak değil meslektaş olarak görmektir. Eli-

nizden geldiğince onlara yardım etmektir. Sizin sermayeniz büyüksün, gücünüz fazlaysa diğer firmaları ezip de para kazanırsanız o paradan hayır gelmez.

◆ **Türkiye'de birçok firma 5-10 yıl içinde faaliyetlerini sonlandırmak zorunda kalıyor. Yasin Çakır markası neredeyse 100 yıldır faaliyetlerine devam ediyor. Bu başarının sırrı nedir?**

Yasin Çakır Un Sanayi Anonim Şirketi'nin uzun yıllar devam etmesinin sebebini, aile fertlerinin olgunluğuna, 60 yakın küçük ortağın olmasına ve hakim hissenin olmayışına bağlıyorum ben. Bütün bu nedenler dolayısıyla şirketin yönetiminde herhangi bir çatlak ses çıkmamıştır. Şirket olarak da ortaklarımıza kar dağıtmadığımız sene olmamıştır. Kurumlar vergisinde de Eskişehir'de sürekli ilk on veya on beş içinde yer almışızdır. Ayrıca biz mevduat faizlerinin çok aşırı yüksek olduğu dönemlerde bile, sermayemizi faize değil, ticarete yönlendirdik. Üstelik sadece hep bildiğimiz işi yapmaya devam ettik.

◆ **Yasin Çakır markası Türkiye'nin ekonomik tarihine tanıklık etti. Bu dönemde ne gibi zorluklar yaşadınız?**

Elbette firmamız zorluklar da yaşadı. Örneğin 1994 krizi, o dönemde de banka faizleri çok yüksek. Yüklü de bir ödeme yapmamız gerekiyor bankaya. Tabi ki silolarımızda buğdayımız, depolarımızda unumuz var ama satılmıyor. Biz bütün bunları düşünürken elinde büyük bir çanta ile biri geldi yazıhaneye. Adapazarı'ndan gelmiş ve bisküvi fabrikası için 6 aylık peşin para ile un almak istiyormuş. Hemen anlaşmayı yaptık, paraları da bırakıp gitti. 1994 krizinde bizi çok rahatlatan mucize gibi bir satış oldu bu. Yani sen işini dürüst yapıyorsan Allah da sana yardım ediyor.

SELİM ÖĞÜTÜR KİMDİR?

1943 yılında Eskişehir'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Eskişehir'de yaptıktan sonra liseyi İstanbul'da okudu. Üniversite öğrenimini Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde 1966 yılında tamamladı. Lise çağlarında Yasin Çakır Un Sanayi Anonim Şirketi'nde kısa zamanlı çalışmaya başlayarak ticaret atıldı. 1978 yılından itibaren Yasin Çakır Un Sanayi Anonim Şirketi'nin Genel Müdürü olarak görev yapmaktadır. Ticari hayatının yanı sıra meslek kuruluşlarında da önemli görevler üstlenmiştir. Eskişehir Ticaret Borsası'nda aralıklı olarak 25 yıl yönetim kurulu başkanlığı görevini yürütmüş, 1992 yılında da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne yönetim kurulu üyesi olarak seçilmiştir.